

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . 40 Leu
Egy óra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Országgyűlési választói névjegyzék kiigazítása és az iskolai kötelezettség.

1. A választói törvény értelmében az országgyűlési választói névjegyzékek az előjáróságok által december hó folyamán állítandók össze.

A névjegyzékek egész január hó folyamán alatt az előjáróságoknál és a járásbírósnál közszemlére tetetnek ki és ezen idő alatt bármely választó a névjegyzék összeállítására ellen bélyegmentes előterjesztéssel élhet a járásbíróshoz, mely az előterjesztés felett 15 napon belül dönteni köteles.

Felkérjük a Magyar Párt községi szervezeteinek elnökségeit, hogy tegyék meg a szükséges bejelentéseket a névjegyzékek összeállításához azon választói jogosultakra nézve, akik a névjegyzékből esetleg kihagyatnak s kéri az azoknak felvételét, akik időközben nagykorúságukat elérve választói jogot nyertek.

2. Számos községben tömeges bírságokkal sújtják a szülőket gyermekeik iskolamulasztása címén s ezért az érdekelt szülők felvilágosítására szükségesnek tartjuk a következőket megismertetni:

a.) Az iskolakötelezettség az elemi iskolában a VII. osztály sikeres elvégzését tanúsító (abszoláló) bizonyítvány megszerzéséig, vagy 16 életév betöltéséig tart. Ha valamely gyermek a IV. osztály elvégzése után bármely középiskolába iratkozik be, de abból a 3 első osztály elvégzése előtt kilép, úgy köteles tovább az elemi iskolát látogatni. (1924. évi elemi iskolai törvény 11. 12. 36. 56. 58. 59. cikkei.) Gyámok vagy gazdák, kiknél tanköteles gyermek van, kötelesek a gyermekeket a fentiek szerint iskolába járatni.

b.) A felnőtt ifjúsági iskola (școala de adulți) látogatására a 18 éves kor betöltéséig kötelesek azon ifjak, akik írni-olvasni nem tudnak, vagy valamely okból nem végeztek el az elemi iskolát. E kötelezettség alul fel vannak mentve azok, akik az elemi iskola IV. osztályát elvégezték. (1924. évi isk. törvény 89. cikke.)

c.) Az állami iskolákban az igazolatlan iskolamulasztások miatt a szülőkre a bírságokat a tantestület veti ki 15 napon belül és az erről szóló listát az adóbehajtó közegeknek küldi meg, aki csak 20 napon belül eszközölhet foglalást. (1934. évi júl. 5. ikt. isk. törvény 26. 30. 34. 37. 38. cikkei.)

A magán (felekezeti) iskolákban az iskolamulasztásokat az igazgató köteles jelenteni a tanfelügyelőségnek, mely intézkedik a bírság kivetése iránt. Ha az igazgató ezen kötelezettséget elmulasztja, úgy fegyelmi eljárás alá vonható és azonkívül kötelezhető arra, hogy megfizesse azon összeget, amely bírság címén a szülőkre kivethető lett volna. (M. Mon. Ol. 1934. évi júl. 5. ikt. 152. számában kihirdetett törvény XX. 34. 37. 38. cikkei.)

d.) Ha a szülő valamely jogtalan bírságolás ellen védekezni akar, akkor csak a foglalás ellen élhet 15 napon belül a járásbíróshoz u. n. contestanție-vel, mely a lefoglalt tárgyak elszállítását nem, hanem csak az árverés megtartását akadályozza. Ez a contestanție azonban semmisnek tekintetik akkor, ha az azt benyújtó fél nem helyezi letétbe a perceptia-nál, vagy a pénzügyigazgatóságnál azt az összeget, amelyért a foglalás vezetettett és nem csatolja a letételt igazoló nyugtát. (1934. évi „Legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice” című törvény.)

A Magyar Párt kézdirásai tagozatának elnöksége.

Elcsendesült a magyar—jugoszláv viszály.

„Könyökünkkel suroltuk a háborút!”

Az egész világ feszült várakozással figyelte a genfi eredményeket, ahol a Népszövetség plénuma kellett döntést hozzon a jugoszláv-magyar ellentétek ügyében. Heves összecsapásokkal kezdődtek a tárgyalások és az első népszövetségi ülés után úgy látszott, hogy nem sikerül olyan formulát találni, mely Jugoszláviát és Magyarországot egyaránt kielégítheti. Laval francia külügyminiszter vasárnapi tárgyalásai azonban enyhítették a hangulatot és hétfőn éjszaka a megértés és béke jegyében létrejött a meg egyezés. E szerint Magyarország saját hatáskörében meg fogja vizsgálni, hogy hatósági közegeit esetleg nem terheli-e valami mulasztás az emigránsok tevékenységével kapcsolatban s a vizsgálat eredményéről a Népszövetségnek jelentést fog tenni.

Kétségtelen, hogy a jugoszláv kérdésben felszólaló kisanantant külügyminiszterek közül ismét Titulescu volt a tárgyalások sztrárja. Románia külügyminiszterének diplomáciai éleslátása nagy részben járult hozzá, hogy a három napos genfi tanácskozások meghozták a nemzetközi békét. Eckhard Tibor, Magyarország képviselője mindvégig

megőrizte országa méltóságát a genfi tárgyalóasztalnál. Apponyi Albert örökében férfiasan és emberül állotta meg a helyét. Eden angol főpecsétőr, Laval, Alios és a többi hatalmak képviselői egyaránt mestermunkát végeztek a mostani genfi szereplésük alkalmával. A Népszövetség ezuttal igazán hivatása magaslatán állott és megővta a világ békéjét.

A népszövetségi tanácsülés befejezése után Laval külügyminiszter az újságíróknak a következő kijelentést tette.

— Uraim, bármiképpen is vélekednek Önök egyénileg a mi munkásságunkról, de az egész világ közvéleményének tudtára adhatják, hogy könyökünkkel suroltuk a háborút.

Egyik angol lap közli Eckhard nyilatkozatát:

— Magyarország becsülete meg van mentve — mondotta a magyar megbízott. Magyarország, mely jelentékenyen hozzájárult a békéhez — felfelé fejjel távozik Genfből.

— FIZETNI KELL A MUNKANÉLKÜLI ADÓT. A helybeli Ált. Ipartestület közli, hogy 1934 október hó 1-től kezdődőleg újból megkezdődött a munkanélküli alapra az 190-os kvótának a szedése. A fentiek alapján az összes ipari és kereskedelmi vállalatok tulajdonosai és iparosmesterek felhívattak, hogy ezen kvótát a betegségléző pénzárnyál fizessék be. Ezen kvótának felerésze a vállalat tulajdonosát, illetve az iparosmestert, felerésze pedig az alkalmazottat terheli. A befizetést természetesen a főnökök eszközlik.

Megfojtotta, majd elásta a gyermekét.

Covasna—Kovácsna, dec. 8

(A Székely Ujság munkatársától.) A decemberi ég olmos szürkességét áttörte a haloványfényű napsugár s leterítette aranyló fátylát Kovácsna felett. A fák hóval borított ágai szüziesen, fehéren megcsillantak a szelid fényben, akorlátok közé szorított patkák vígan görgették tova kristály tiszta vizét.

A heti piacra begyűlt közönséget ritka büntény tartja izgalomban. Szájról-szájra szalad a hír, a szörnyűködés sóhajtások között fakad fel sok becsületes, sok gyermekes anya ajkáról.

Isán Biri zabolai illetőségű helybeli cselédeány a gazdája lakásának illemhelyébe belefojtotta, majd eltemette újszülött gyermekét. A szívtelen anya tettére egy hét múlva világozás derült.

Kitáru a piacra nyíló kapuk egyike és a nép tolongva igyekszik bemenni rajta, hogy szemtanuja legyen az elrettentő példának.

Csinos urilakás udvarán lombja vesztett filegoriában csupa idegen arc. Két szembe fordított széken, durva deszkán, elkékült testű, jó fejlett gyermeket boncol a hivatásos doktor. Az egy hetes hulla feldarabolt teste mellett konokul áll a bűnös leány-anya. Széraz, semmitmondó arc, könnytelen, megbánás nélküli szemek. A nép suttogásából el-eljut egy szó az ember füléhez, — pogány, — aztán csendbe oлдalognak ki a kapun.

A hideg szél vadul suhan végig a bűnös anya feje felett. Belekuszálva szőke hajába, aztán fájo zizegessel lesodor egy pár ottmaradt levelet a filegoriát körül övező csupasz ágakról.

Szabó Margit.

Műkedvelői előadás

az Árvaház javára.

Kedden, dec. 11-én este zajlott le az Erzsébet Árvaleányház javára rendezett műsoros est a közönség nagy érdeklődése és nagy siker mellett.

Nagy várakozás előzte meg az előadást és korán megtelt a Vigadó színházterme, megdicsérhetjük a közönséget, nem volt oly késedelmes, mint városunkban szokott. Az összes páholyok, a földszint megtelt és a karzaton is szép számmal voltak.

Egy árvaleányka, Molnár Juliánna szavalta ügyesen, bátran előadva a prólogot. Dicséretet érdemel.

Ezután városunk jövő reménysége, virágbimbói, a Székely Ujság előző számában felsorolt apró kis leánykák és fiúk adtak elő különböző táncokat, énekeket és Tündérke című mesejátékot óriási hatással. A közönség nem győzött betelni a kedves csöppségek kecses táncain, stb.

Most következett a műkedvelői előadás, a „Repülj fecském” c. 3 felvonásos darab, sok énekszámmal és táncsal, melyet Fekete Rózsi és Fehér Imre színművészek tanítottak be műkedvelőknek. Valóban a betanítás meg is hozta az eredményt, oly jó előadás volt, a melynél jobbat műkedvelőktől nem lehet várni, szinte, mintha hivatásos színészek lettek volna.

Balogh Rózsi a primadonna szerepben, Liesel alakításában remekelt. Finom játéka, szép éneke és táncával sok tapsot kapott. Ugyszintén partnere, Köpeczy Tihamér snájdig huszárhadnagyt alakított. Szép játékaival, énekével

elismerést érdemel. Diénes Lili talpraesetten, elevenen személyesítette Váradi Zoltán kadét szerepét és szépen énekelt, temperamentumosan táncolt. Ő is sok tapsot kapott. Sok sikere volt Váradi Teréznek Pepi táncosnő szerepében. A kisebb szerepek személyesítői: Balogh Vendel, ifj. Kézsmárky József, Bokor Cinka és Zöld Szilárd, mind dicséretet érdemelnek. Az utóbbinak kitűnő komikus alakítása sok derült percet szerzett a közönségnek. Bokor Cinka táncát pedig megújírták. És Fekete Rózsi (Marianka) s Fehér Imre (Hubelbauer sörgyáros) természetesen a tőlük megszokott elsőrendű alakítással hozzájárultak az előadás sikeréhez.

A második felvonásközben Székely

Éva által előadott sanzon nagy hatást és zugó tapsot váltott ki. A második felvonásban pedig Fekete Rózsi, Diénes Lili, Zöld Szilárd „juhászlegény” tánca és éneke nagy hatást váltott ki, melyet három apróság: Molnár Ági, Deutsch Lia és Nagy Évi ismételt meg, majd ezt követőleg haton együtt ismét, sok tapsot aratva.

A szép előadás valóságos művészi élmény volt városunk életében és a közönség meglegedetten távozott.

Az Árvaház büffét is rendezett be, ahol sok jó és finom sütemény, stb., volt kapható.

Az előadást pénteken délután megismételték.

—S—D.

Utadómentesség.

A Monitorul Oficial 1932. április 22-iki 96 számában kihirdetett uttörvény, valamint az annak módosítását tartalmazó és a Monitorul Oficial 1932 évi november 9-iki 272 számában kihirdetett törvény értelmében az utadó alul mentesítve vannak:

1. a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva és tényleges szolgálatot teljesítő katonák egy földbirtokból, mint házból, ipari, vagy kereskedelmi, vagy egyéb foglalkozásból eredő mindennemű jövedelmeik után. (1932 évi apr. 22-iki törvény 29 cikke.)

2. az özvegy asszonyok és 21 éven aluli, vagy 60 éven felüli férfiak és nők, de csak a földbirtokból eredő jövedelmeik után és csak az esetben, ha a földadó alapjául megállapított évi jövedelem 3000 leut nem halad meg. (1932 nov. 19-iki törvény 1 cikke.)

Az adóügyi hatóságok ezen utadómentességeket az érdekeltek minden külön kérése nélkül hivatalból kötelesek figyelembe venni, de ezt a kötelezettséget nem teljesítik. Ez a mulasztás azt eredményezi, hogy behajtják az utadót azoktól is, akiknek ez alul a törvény mentességet biztosít mindazokat, akik a mentességre hivatkoznak, arra utasítják, hogy községi bizonyítványokkal igazolják az utadómentesség alapjául szolgáló tényeket s e célból írásbeli bélyeges kérvényeket nyújtsanak be, csatolva ahhoz a kiadandó bizonyítvány bélyegeit is. E kérvények és a bizonyítványok felbélyegeztetése is törvényellenes, mert az esetben, ha bármely jogosult az utadómentesek sorából a hivatalból való összeírás során tévedésből kihagyatna, a mentesség elismerését bélyeg-

mentes beadványban kérheti a Monitorul Oficial 1927 évi április 29-iki számában ki hirdetett belyegtörvény 22 cikkének 48 pontja értelmében.

A Magyar Párt kézdijárási tagozatának elnöksége.

Megalakult a

KSE. műkedvelő osztálya.

A KSE. dec. 13-án tartott gyűlésén Benkő Ernő elnökletével nagy lelkesedéssel megalakította a műkedvelő szakosztályát.

A kiküldött három tagu bizottság jelölése alapján a szakosztály tisztikarát a következőkből állították össze:

Szakosztályvezető: Gonda Sándor.

Titkar: Gonda István.

Pénztáros: Séra Géza.

Jegyző: Xanius Lajos.

Redező: Benkő Lazar és Balogh Rózsika.

Sugár: Farkas Maria és Szabo Ödön.

Ügyelő: Kiskos Antal.

Diszletrendezők: Klein Gyula és Paizs Z.

Karmester: Jancsó Aranka.

Szerepmásoló: Spos Etuska.

A K. S. E. műsoros tea-estélye.

Folyó év december 26-án lesz a KSE. műsorral egybekötött nagy tea-estélye a Vigadó összes földszinti termeiben, melyre úgy a rendezőség, mint a KSE. műkedvelő-gárdája nagy lelkesedéssel készül.

A szó elrepül, az írás megmarad! Ennek az igazságnak jegyében a betű a kultúra örök életét jelenti.

Álljunk meg azonban e szónál: betű és kultúra. Eszmék eltörlődését, építést és rombolást fejezhet ki a betű, ha eltántorodik az ő igazi hivatásától és lélektanával nem fel-emelni, hanem destruktív, pornografiaszerűségével emberi lelkeket megmértelyezni, az Isten dicsőséges fogalmát lealacsonyítani akarja.

Akkor már a betű nem életet akar hirdetni, nem a szeretet varázsszával akarja az emberi lelkeket összekapcsolni, akkor a betű őt és mint az avatlan kertész: ki-irtja a kultúra virágait, meghagyva a dudvát, a konkolyt, mely fertőbe sülyeszti a nemesebb élet felé hivatott emberiséget.

II.

Amikor a betű megkezdte az ő cse-csemő lépéseit, akkor ép oly kezdetleges volt valószínűleg az írás, mint maga a nép kultúrája. Amint a tudása kibővült az örökké kutató emberi elmének, ép úgy fejlődött az írás is, alakot kapott a betű, mely eleinte az elgondolásnak, a szavak egybevonat fogalmának szimbolumaképpen leíró képben, képes alakzatokban nyert kifejezést.

Amint a könyv történetének nincs kezdete, úgy a betű születésének nincs időpontja. Mint Fitz József „A könyv története” című könyvében írja, ennél a kérdésnél a múltba visszamenet eljutunk egy bizonyos határig, melynél a tudás megáll.

Mindenkit érdekel...

-) Fontos tudnivalók az adókivetések elleni felebbezésről. Az egyenes adótörvény 79 szakasza eloirja, hogy az adókivetések elleni felebbezések tárgyalására úgy kell meghívni a felebbezőket, hogy az idezés kézbesítése és a tárgyalás napja között legalább 5 (öt) nap legyen. A bucurești tábla egyik legutóbbi döntése szerint, ennek a törvényes időköznek a be nem tartása semmisségi ok, mert is a tábla a felmerült esetben új tárgyalásra utasította a pénzügyigazgatóságot. Vigyázzanak tehát a felebbező polgárok, hogy az idezés átvetele és a tárgyalási hatánap között megvan-e az előírt 5 nap s ha nincs meg, felülvizsgálati keresükben azt fogadják ki. Az ilyen felülvizsgálati kérések, a felebbezési bizottság ítéletének az ügyfellel történt szó vagy írásbeli közlésétől számítandó 30 nap alatt, 100 000 alóli adóalap esetében a törvény-szerkezhez, 100 ezer leu felüli adóalapnál pedig az illető táblához nyújtandók be. A törvényszék vagy tábla nem idezi meg a feleket, csak a tárgyalás napját, 10 nappal előbb, saját helyiségeben kitűggeszti.

-) Az adótörléshez szükséges bizonyítványok. Figyelemztetjük mindazokat, akik adótörést kernek vagy felebbeznek, hogy a kéréseiket szereljék fel a hivatalos bizonyítványokkal, mert különben azokat nem veszik tárgyalás alá. Akik iparrendélyüket visszadják, azok a főszolgabíró-ság vagy a város hivatalos bizonyítványát, ha cégjegyzettek, akkor az iparkamarai cég-törést is csatolják. Mas természetű felebbezéseknek pedig melléklendő az a hivatalos bizonylat, amely a hivatkozott felebbezési okot támogatja.

-) 4 %-os adó befizetése. Kereskedők és iparosok gondoskodjanak az alkalmazásukban levő segédek és tanulók fizetési adójának befizetéséről, mert különben súlyos bírságolásnak néznek elebe. Az adó a 750 leu havi letminimum levonása után 4000 leuig 4%, 4000 leuon felüli összeg után 8%. Az utadó a fizetési adó levonása után fennmaradó nettófizetés 0 30%-a, míg a munkakamarai illeték a bruttó fizetés 0 15 százaléka. Akinek a fizetése évi 20 000 leut meghalad, az pótdadót is köteles fizetni.

-) Gyermekegys munkásnőnek nem jár az a bizonyos első hét nap... Köztudomásu, hogy a társadalombiztosítási törvény 3. szakaszának 11. fejezete kimondja, hogy betegsége első hét napjára a munkaadó köteles az alkalmazottat fizetni. Felemerült azonban az az eset, hogy egy munkásnő

„A legregibb sumér hierogliefes kőtáblácskakat a tudósok még el tudják olvasni, de azt már bajos eldönteni, hogy hat, vagy hét-ezerévesek-e, mert az idő e rettenő távlatában már csak évezrednyi körülbelüléssel látunk. Értetlenül nézzük a kőkorszakbeli karcolatokat és feje-óvalva olvassuk az atlantiszhiwó Hermann Wirth fejtegetéseit a grönlandi partvidék harmincezeréves írásmaradványairól. Csak annyi ketsegtelen, hogy miként az idő a vegtelen múltból, úgy árad elő történelemelőtti idők homályából a kultúra, ismeretlen nyelvek, vallási, társadalmi, ipari hagyományokkal, bölcseleti és természeti szemlélettel, ősi szokások emlékeivel, legendák meg babonák örökségével, az írás használatával s ritmikus meg prózai feljegyzésekkel.”

III.

Minket azonban jelenleg nem érdekelnek a más népek hagyományai, magyar nézőpontból tekintsünk vissza a betű fejlődésétől a betűn keresztül, mint a magyar talajból kiemelkedő irodalmi fejlődésre.

Régebbi íróinkat is élenken foglalkoztatták a betű keletkezésének története s a betű kifejezésében ősvallásunk egyik töredékét keresték. Szerintük a betű szó e két szóból: bot és tü, keletkezett és megállapításnál a botba vésett hieroglief-szerű jegyekre gondoltak, melyek eredetileg vallásos szimbóumot fejeztek ki. Iyének lehettek a multból fennmaradt székely írás jegyek. E rovásírások képezhettek a betű kialakulását s a betű nyomán megszületett a könyv, mely

A betű eszmei születése és diadala.

A kultúra, illetve az emberi értelem fejlődésének első lépése volt, mikor az ókori ember szóba foglalhatta gondolatát s eszmecserét válthatott a szó bizonyító erejével.

Igy fejlődik aztán az ember odáig, míg megismeri önmagát, lényének értékét és beleakasztja ekejét a kultúra humuszába.

Az évszázadok elröpülnek, évezredek merülnek el a mult ködébe, míg végül az ember kiemelkedik az elzárkózott, patriarchális élet lekötöttségéből és fejlődése kulturális szomjúságában a keze és esze az alkotás eszközt adja sorsának továbblandítására.

Igy születik meg gondolatának kohójában figyelmeztetésnek, üzenetnek megörökítéseként a betű. Az a betű aztán, hogy mi módon, mire vésődik fel, rövás, hieroglief alakjában papiruszra, téglára, vagy botok rostjába, az már más részletezés alá tartozik. Itt csak azt akarom megrögzíteni, hogy a betű megszületésével egy új világ kialakulásának alapját teremti meg észrevétlenül, belekapcsolva az emberi elmét a betűn keresztül a kultúra szolgálatába.

A betű fejlődésével, a betű diadalával a betű lélektana átszüremlik az évezredek alkotásán, emberek küzdelmén, szellem fejlődésén keresztül és a betű a tizparancsolat táblájától és a bibliától kezdve az embert dicséri, azt az embert, aki műveltsége előretörése folytán világokat hódít, eszméket állít igájába, társadalmi berendezéseket tagol szét a betű hódító hatalmával fogva.

gyermekágyban feküdt és mégis a munkaadót kötelezték az első hét napra járó fizetés megterítésére. Ez ellen a munkaadó fellegbezzel élt. A legfelsőbb ítélkező bizottság kimondta, hogy erre a hét napra szolgáló pénzbeli segély különbözik a törvény 4. szakaszának 14. fejezetében meghatározott segélytől. Ez a segély tehát a társadalombiztosító pénztár által fizetendő.

— **Elengedik a betegsegélyző-büntetések.** A helybeli ipartestület közli: Azokat az iparosokat, akik a hátralekös társadalmi biztosítási díjakat dec. 31-ig megfizetik, vagyis eleget tesznek a bélyegtörvény 73-ik szakaszának, felmentik a büntetések alól, csupán a büntetés 50%-át kell megfizetni. Az ipartestület figyelmezteti az iparosokat, hogy ez az utolsó terminus a hátralekös díjak befizetésére és aki nem használja ki a kedvező alkalmat, azokat a betegsegélyző végrehajtja.

H I R E K.

December.

15

-1-9-3-4-

— **IDŐJÁRÁS DEC. 9—15-ig.** E héten enyhébb idő volt, mint az előző heten, az átlagos hőmérséklet is magasabb volt, heti átlag 4.7 C°. A levegő hőmérséklete legkevesebb volt 9-én, vasárnap, 0.1, legmagasabb 14-én, pénteken d. u. 9.9 C°. A talaj azonban minden éjjel gyengén megfagyott, de nappal olvadás volt és nagy sár. Gyenge szélloft Dny, Ny, Ény, D és Dk irányból e hét napjain, csupán hétfőn volt szélszélű nap. Szerdán hajnalban kevés eső lett, többi napon nem volt csapadék. A légsúlymért 9-én 708.8 mm. volt s azóta fokozatosan napról-napra csökkent 15-ére 698.6 mm.-re. A felhőzet változó volt, kedd, szombat, csütörtökön és szombaton azonban több volt a derült ég. Vasárnap, hétfőn, kedden este felé elborult, de reggelre mindig szétoszlott.

— **A bíróság köréből.** Dr. Botos József járásbíró saját kérelmére nyugdíjaztatott. Hivatalát folyó hó 14-én adta át.

— **A KATH. OTTHON EŐADÓESTJE.** December 13-án (csütörtökön) tartotta a Kath. Nepszövetség és Otthon a IV. előadó estjét. BÖGÖZI JÓZSEF plebános, a kath. Otthon vallásos-kulturális működésének lelkes munkatársa: „A vallás szociális hatása a társadalomra” cím alatt értekezett. Az egész előadás ideális lelkének gyönyörű manifestációja volt. Bögözi plebános, bár az észhez beszélt, lazbahozta a szíveket s megremegtette a lelkeket. — D. PAÁL LAJOS, reformátusaink kitűnő papja kedvenc témájáról: „A méhészetről” beszélt. A gyönyörű előadás nagy érdeklődést váltott ki, s előadó, mint neves méhesz, a közönség laikus részében is szeretetet és csodálatot ébresztett az isten „fejtés tehenkéje”, a mehek iránt. Örömmel üdvözlőjük az előadók sorában. — DR. NAGY ZOLTÁN főorvos: „A legi háború a múltban és a jövőben” címen beszélt. A gázok használata már az ókorban ismeretes volt. Hadászati célokra igazán csak 1915-ben kezdték használni s töltött palackokkal, ágyúcsőből kiűrt gázokkal és gázgránátokkal igyekeztek az ellenségnek károkat okozni. A jövő háborúban óriási szerepe lesz a gázoknak és repülőgépeknek. Jelenleg kb. 869-fele gázát ismernek, melyeknek legnagyobb része felhasználható támadási

azonban a mai kiaiakulásai sok változáson megy át. Az okori nepek a papirusz-nóveny hancsára írtak fel gondolataikat, koruknak nevezetesebb eseményeit, királyuknak, farsajuknak haditegyeit, halálát. Innen a könyv latin (iber-hancs) elnevezése. Az ilyen hancsokat hosszú szalag alakra formálva, összeragasztottak és tekercsekbe gongyolítottak. Ez volt aztán a kezdetlegesség első évszázadaiban a könyv alakja. A papírost a pergament váltotta fel, melyeket bekötöttek, vagy egymásra raktak. Ez kepezte a kódexet, amiről az irodalomtörténetben annyiszor esik említés.

Természetesen amíg eljutunk a kódex történetéhez, addig a betű, a kínaiak 50.000 írásjeletől kezdve, olyan változáson megy át, ami végre kitermelte magából a világ kultúrnműzeteinek mai betűanyagát, pld. a mi népünk Abecejét, melyből mint a kis csermelyből, nemzetünk elete, múltja, fajtájának, dicsőségének kincsesebb tengeré ömlik szet a nyelv gazdagságának minden bajával, ritmikus csendüléseivel, nótatérítő csillogásával. Az Abc. szerény betűi kiépnek a sorokból, életre kelnek és átütödések a lelek harmatos vizetől, rimbepattannak, hogy betönják a bu és orom varázsvesszőjevel az irodalom nagy termőföldjét. Ugy emelkedik onnan ki a magyar nép küzkodése, buja, kacagása, a népielek visszatükröző szivarvanya, múltja, jelene, jövője és dicső tettek tanítása.

Az írást, a betűt eleinte csak másolták, írtak a könyvekbe s a betű igazi diadálát jelenti az, mikor a könyvnyomtatás

célokra. Előadó azután ismertette a gázok fajait, halmaz állapotuk, minőségük, sűrűségük és hatásuk szerint. Dr. Nagy Zoltán mesterien festette meg a jövő háború borzalmait. Előadása valóságos tárháza volt a hasznos ismereteknek. Mindig ünnepnap számunkra, ha az Ő kedves, szimpatikus, minden nemesért lelkesülő alakját ott látjuk az Otthon előadóasztalánál. Mindhárom előadó megérdemelte az előadótérmet zsúfolásig megtöltött közönség lelkes, megszünni nem akaró tapsviharát. — A következő csütörtökös (dec. 20) előadók: Dr. Péter János igazgató, Földi István tanár és Balázs Károly gyógyszerész lesznek. Érdeklődőket nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül meghívunk és elvárunk.

— **MUZEUMUNK** a téli hónapokban vasárnap 2—4 óráig van nyitva és díjtalanul megtekinthető. A helyiség fűtve van.

— **DIPLOMÁS SZABÓ.** Jó példát mutatott a mai fiataloknak Balázs Gyula, Balázs Lajos szabómester fia Baraolt—Baróton. A fiatal szabósegéd beiratkozott a Timișoara—Temesváron létesített Román Szabó-akadémiára, amelyet 1933-34 évben kitűnő sikerrel végzett el. A mesteri diploma elnyerése után az akadémia külön kitüntetésben részesítette az ügyes fiatal mestert, adományozván neki a „Meritul Muncii” ezüst medáliát, jeleül annak, hogy a munka és pedig a szorgalmas és jó munka terén megállja a helyét. Balázs Gyula szabómesteri diplomája és ezüst medáliája hangos figyelmeztetés kisebbségi ifjainknak arra, hogy ne csak tudományos téren, a koldus hivatalnokai pályán keressék az érvényesülést és a megélhetést, hanem keressék a megélhetést az ipar terén, ahol szintén tudják tudásukat érvényesíteni, ha csakugyan akarnak és tudnak.

— **Ötvenszázalékos vasuti kedvezmény.** A Cfr. dec. 24-től jan. 6-ig 50%-os utazási kedvezményt ad minden korlátozás nélkül az összes utasoknak.

— **HALALOZÁSOK.** Ghelintă (Gelence) községben 45 éves korában elhunyt a köztisztviselőben álló és szorgalmáról ismert Cseh Árpád földbirtokos. Dec. 13-án volt a temetése nagy részvét mellett. — **Id. Baka Lajosné,** csizmadia felesége városunkban meghalt. Csütörtökön temették. — **Csiszár Andor** borbély felesége városunkban meghalt. Ma délután volt a temetése.

*) „Erdélyi Gondülő” a címe annak az érdekes és minden izeben újszerű folyóiratnak, amely karacsonyra jelenik meg, mint az erdélyi élet és újságírás figyelemreméltó eseménye. Éveken át halljuk a kérdést: miért nincs Erdélyben olyan lap, amely a szigorúan vett egyesületi közlemények és alkalmi társulások tudósításain kívül felölelje a műkedvelés, dalkultúra és teke-sport ma már egyre nagyobb jelentőséget nyerő, az erdélyi közélettel szorosan összetűgő társadalmi megnyilatkozásainak problémáit? Ezt az érezhető hiányt kívánja pótolni az „Erdélyi Gondülő”, amely egy lelkes újságírógárda vállalkozásaként, úgy kepekkal gazdagon díszített kiállításában, mint bő, színes és változatos tartalmában, meglepetes lesz mindazoknak, akik már regóta varjak ezt a folyóiratot. Az „Erdélyi Gondülő”-t Horosz Béla, az ismertnévű ki-

tűnő újságíró és sportember fogja szerkeszteni. Ezuton is kérjük mindazokat, akiket ennek a házagpótló folyóiratnak célkitűzései, akár a teke-sport, műkedvelés, vagy dalkultúra révén érdekelnek, mindennemű nyilvánosságra szánt közleményüket, beszámolójukat, híradásukat és esetleges érdeklődésüket (csoport, vagy egyéni fényképek stb.) küldjék be minél előbb a szerkesztőség címére: Braşov, Str. Regele Carol 56. Az „Erdélyi Gondülő” előfizetési ára egyébként egy évre 220, fél évre 120 leu. Egyes szám ára 5 leu lesz.

*) **Aranyért és ezüstért a legtöbbet fizet Klein Zsigmond ékszerész.**

— **A LELKETLEN ANYA.** A helybeli rendőrség letartóztatta és a kórházba utalta K. Annát, Szécs Bálint szeszgyáros cselédjét gyermekgyilkosság gyanúja miatt. A cselédleány a világhozott gyermekét a fás színben levő kemence tetején rejtette el és itt találta meg a fuvágó.

*) Az eddig ismeretlen nagy tözezes lapunknak, a Luca mejjékének ismertetését hozza a most megjelent Székelység (Odorhei) új száma szép kép mellékletekkel. Érdekes bejelentése a lapnak, hogy a jövő évtől kezdve külön ivenk fogja megjelentetni a Székelyföld csodái címen az érdekes s értékes természeti ritkaságainak az ismertetését. Ezt olyan módon csinálja, hogy az ivenk külön be lehessen kötni s így önálló műben fogják megkapni olcsón az eddig is várvavárt ismertetést. A megjelent új szám most is rengeteg apró adatot rögzít le lekszikonszerűen a Székelyföld ismeretének gyarapítására. Partójuk az értékes munkák egész sorát ismertető folyóiratot. Előfizetése egy évre 100 leu /tanúgyieknek, telkészeknek, nyugdíjasoknak csak 60 leu./

*) **ORVOSI HIR.** Orvosi rendelőmet a Tóth Ede fele házban az Európa szálloda mellett megnyitotta m. — Dr. Friedmann Sándor.

*) **Tört aranyból és ezüstből divatos ékszerek jutányos árban csakis KERTÉSZNÉL készülnek.**

— **Lovak alá került egy iskolás fiú.** Ghelintăi (Gelence) tudósítónk jelenti: Dec. 11-én Tamás Imre, Tamás Kálmán birtokos III. oszt. elemista fia több osztályiársával az iskolából hazafelé tartott, miközben váratlanul a gyeplő nélkül vadul hajló Fehér Béla lovai elé kerültek. Tamás Imre már nem tudott félreugrani s a lovak szekeresétől együtt keresztül gázoltak a fiún. A szerencsétlenül járt gyermeket súlyos sérüléseivel szállították haza. Tekintve, hogy faluban külön gyalogjáró hely nincs és így az uttest egyben gyalogjáró hely is, üdvös dolog volna, ha az illetékes hatóság szigorú rendeletet bocsátana ki a Gelence községben divatban levő gyeplő nélküli lohajtasok megakadályozására.

*) **Rendelő áthelyezés.** Dr. BENEDEK JÓZSEF orvos és fogorvos rendelőjét néhai Dr. Sinkovits Aurel rendelőjébe (főter) helyezte át. Rendel. d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig

— **Disz. gyűlés keretében adják ki a kiállítási érmekeket.** Az Általános Ipartestület dec. 27-én, karácsony harmadnapján disz. gyűlés és kultur tea-estély keretében fogja kiosztani iparosainknak a kiállítási érmekeket és okleveleket, melyre a rendezőség ez utón is szeretettel meghívja a város polgárságát és a kitüntetteket.

— **Újból pénzhamisítókát fogtak el.** Amint tudósítónk írja, tegnap a Covasnai (Kovácsna) csendőrség letartóztatta Kovács Gyula ismert pénzhamisítót négy társával együtt és átadta őket az ügyészségnek. A csendőrök Kovácsnál 6 drb. 1000 leust találtak, melyek oly nagyszerű hamisítványok, hogy alig lehet megkülönböztetni az eredetitől. Kovácsék a bankó-gyárt más megye területén ütték fel.

— **Kérjük, hogy fizessen elő a SZÉKELY UJSÁGNA, akinek pedig hátraleka van, az sziveskedjék ki-egyenlíteni a tartozását.**

NYILT-TÉR)

Nyilatkozat.

Alulírott Adler Oszkár brassói fényképész szívesen igazolom, hogy Róth István ur hat hónap óta van műtermemben alkalmazva s ezen idő alatt semmi féle kifogásra alkalmat nem adott. Elszámolásait és munkáját mindig pontosan rendben intézte el s vele a legnagyobb mértékben meg vagyok elégedve.

A róla Kézdivásárhelyen elterjesztett hírek tehát a legkevésbé sem felelnek meg a valóságnak s minthogy azok műtermem hírnevének, ártanak, azokat a leghatározottabban visszautasítom.

Braşov, 1934. december 6.

Adler Oszkár.

(Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

mestere, Guttenberg János 1450 körül feltalálta a könyvnyomtatást, lenyomva az első művet, a latin bibliát és ezzel megveti alapját a nyomdászatnak, melynek nagy jelentőségét, művészi kifejtődését a technika fejlődése adja meg. A mai könyv és újság irodalom a legértékesebb bizonyítéka a betűnek a nyomtatás útján való diadalmos előtörésének.

IV.

Nemzetünk múltjában volt idő, mikor a lélek szabad repülésének béklyóba verésével beklyóba vertek a betűt is, mint a népieleknek, az esz alkotásának mindenféle olvasható megnyilatkozását. De jött aztán egy marcusi nap s lehunyt a bilincs és megszületett a szabad sajtó első szabad terméke: a Talpra magyar.

A magyar betű aztán megindult szabad útján... Sok szomorúságot, sok örömet, sok tanulságot rögzített meg a történetíró, de csüggedést soha nem plántált még sziklaerős magyar lelkekbe.

Miert? Mert a betű mindig dalba pattan, valahányszor felzokog az élet és lehanyatlani látszik a Marias-lobogó. És szól a dal a sok szenvedés között is, a magyar toll alatt serceg a betű garmadája, hirdelve a kultúra diadálát a sötétseg, az elvakultság felett, hirdelve a krisztusi igazságot, hogy nincs bezárult kripta...

Igen, magyar olvasóim, ez a betű lélektan!

Ez a betű diadala...

K.

KÖZGAZDASÁG.

Elérkezett a téli gyümölcsfa kezelés és permetezés ideje.

A gyümölcsfák kezelése és a kártevő rovarok ellen való védekezés a lombhullás után kezdődik. Ilyenkor először is letakarítjuk a fákat a száraz, beteg részekről, lehámoló kéregrészeket lekaparjuk. A sebhelyeket Almolával bekenjük és ezen munkák befejeztével gyümölcsfa karbolineummal lemosásszerűen megpermetezzük a fákat. Ha olyan karbolineumot használunk, mely nem keverhető a bordói lével (rézgálic és mész keverékével), akkor előbb a 2 %-os bordói levet permetezzük ki, mert a zsíros karbolineumra az nem tapad. Ha azonban 5 %-os Novendát használunk, akkor ahoz a bordói levet is hozzá keverhetjük és egy munkával végezzük el a két permetezést, ami nagy idő, munka és pénz megtakarítást jelent. Ezzel a fán telelő rágó, szívó állati és élősködő gomba betegségeket egyszerre semmisítjük meg. Ha ez megtörtént, akkor feltesszük az enyvgűrűket. Minden a gyümölcsfa védelemmel kapcsolatos kérdésben díjtalanul nyújt felvilágosítást az E.G.E. Gyümölcsstermelési Szakosztálya (Cluj-Kolozsvár, Str.-A. Muresan—Attila u. 10.) ha bélyegben 20 leut portóra mellékel a kérdéstevő a levélhez.

Óriási áremelkedés az élelmiszerpiacon.

Fűszerárunkban igen nagy hossz van, különösen azokban a cikkekben, amelyek régen is behozatali engedélyekhez voltak kötve. Egyes cikkekben husztól száz százalékgig mutatkozik az árhossz. Így például a fehér bors ára, ami azelőtt 60 leu volt, ma 135 leu, az 50 leus fekete bors 78 leu, a 68 leus Río kávé ma 80 leu, a 22 leus Robert szardínia ma 33 leu, a 9 leus rizs 14 leu és általában véve a rizsfajtáknál nagy emelkedés mutatkozik. Az 1300 leus vanília 2000 leuba kerül.

Ennek a hosszúnak az a magyarázata, hogy nov. 15-től kezdve minden behozatal csak rekompenciációs úton lehetséges és a cégeknek nincs meg a megfelelő összeköttetésük a külfölddel, hogy rekompenciációs alapon üzletet köthessenek. Ez a rendelkezés a belföldi cikkekben is meglehetősen hosszat teremtett, főleg azokban a cikkekben, amelyek az export szempontjából számításba jöhetnek, például az olajmagvakban, lencsében. Szilárd a bab, a mák, a lóhere, szóval azok a magvak, amiket a kereskedők nagy tételben vásárolnak, hogy exportálhassanak és hogy ezzel szemben külföldi áruhoz jussanak.

Karácsonyfa-diszek

társasjátékok
gyermek-mesekönyvek
ifjúsági regények
irodalmi ujdonságok
imakönyvek
diszes tolltartók
írókészletek
elegáns levélpapírok
iskolai táskák
töltőtollak,

szóval karácsonyi ajándékoknak alkalmas tárgyak nagy választékban

KOVÁCS-hirlapiroda

könyv- és papíruzetben.

No. G. 4428/1934.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 4428/1934 a judecătorei Mixă Tărgul-Săcuesc în favoarea reclamantului Vargha Andrei repr. prin avocatul dr. K. Kovács István pentru încasarea creanței de 1355 lei și ecc. se fixează termen de licitație pe ziua 22 Decembrie 1934 la orele 3 p. m. la fața locului în localul No. 30 unde se vor vinde licitațiune publică judiciară 18 buc. lemne de stejar, 4 caruțe, 2 boi, 1 vacă în valoarea de 6180 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Tărgul-Săcuesc, la 27 Novemvrie 1934.

Portărel delegat:
Indiscifrabil.

Nr. G. 2290/1934.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2290/1934 a judecătorei de mixtă din Tărgul-Săcuesc în favoarea reclamantului Pumpe funebre Săra repr. prin avocatul dr. K. Kovács István Tărgul-Săcuesc pentru încasarea creanței de 2926 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 22 Decembrie 1934 la orele 2 p. m. la fața locului în Tărgul-Săcuesc Curtea No. 59, No. 5 unde se vor vinde licitațiune publică judiciară: 1 cal roșu, 1 căruță, 1 ham, 12 pereche cizme, 12 pereche bacanci în valoarea de 7800 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Tărgul-Săcuesc, la 27 Noemvrie 1934.

portărel delegat:
Indiscifrabil.

Ha az ünnepekre jó minőségű

és olcsó

BORT

akar inni, keresse fel

Brasovean János

vendéglőjét. — Házhöz elvive

12.-, 14.- Lei literenként.

Minden vízhez jó!

A MOZI MŰSORA:

Dec. 15—16-án, szombaton és vasárnap este 1/2 9. órakor, vasárnap d. u. 1/2 6 órakor kerül vetítésre az

Utolsó éjszaka

(En ma élek)

Izgalmas dráma 11. felvonásban, gyönyörű felvételek repülő és tengeri ütközetekről.

Főszereplők: Joan Crawford, Gary Cooper, Robert Jonny, Franchot Tone.

Dec. 19—20-án, szerdán és csütörtökön este fél 9 órakor kerül bemutatásra az

Ezred lánya

Anny Ondránek gyönyörű zenés vígjátéka.

Dec. 22—23-án, szombaton és vasárnap este fél 9 és vasárnap d. u. fél 6 órakor

Egy éj Velencében.

Straus csodás zenéjű operettje. — Eredeti felvételek Velencéből, a nápszatások városából.

Főszereplők: Gombaszögi Ella a híres pesti színésznő, Tina Eilers híres énekesnő, Balla Lici, Európa legjobb szubrett primadonnája.

JÖN! LINDBERG BABI elrablása.

Minden vasárnap friss Híradó.

Árjegyzék.

Gumisarok.

Nr. 0 4 ig 5-7 — 8 10. — 11 13

Pálma Leu 6. 10. 14. 16.
Guliver „ 4. 9. 10. 12.
America „ 3.50 8. 9. 11.
1 pár hócipőre való gumitalp 16.
Noire 15 L.

1 pár legfinomabb férfi „Dermata” box-bőrből minden hozzávalóval 250.

II. szorti 220.

III szorti 200.

1. pár nőicipőhöz legfin. 220.

II. szorti 200.

III. szorti 180.

1 pár férfi cipő talpalásra prima 35.

1 pár középerős talp 30.

Női prima 25

Női középerős 20.

Nyaktalpból férfi talpalás 25.

„ „ n i „ 15.

Ajtalpból férfi „ 20.

„ „ n i „ 12. L.

Szőcs M. Lajos üzletében.

Mindenféle könyvnapár, irodai és zsebnaptár FÓRAKTÁRA a Kovács-hirlapirodában.

Alkalmazkodjunk

a mai gazdasági helyzethez és lép-jük meg hozzánk tartozóinkat, üzletben kevés pénzért megszerezhető legkedvesebb ajándék tár-
:-: gyakran :-:

A legfinomabb toilette cikkek (l'ölnei vizek stb) szép és izléses kivitelben.

Puderdobozok (Flapjack)

Legdivatosabb női és aktatáskák

Kölni víz szórók

Gyöngyök.

Társas játékok.

Fényképező gépek.

Borotva kés letek, tükrök stb

Kovács Árpádnál

Főter—Vasututca sarok.

JÓ MINŐSÉGŰ

BÁNÁTI

LISZT

kapható

VERESS GERŐ

liszt és terményraktárában.

Legkedvesebb
TINTÁNK
legyen

iskolában,
üzletben,
irodában,
házi használatra

a
LEONHARDI
tinta,

mely városunkban a
KOVÁCS-
hirlapirodában
kapható.

Cukorkák

Csokoládék

Karácsonyra és Újévre

nagy választékban.

Ugyszintén liszt, cukor, kávé, rizs, mindennemű fűszerek, mandula, masola, mogoró és dióbél, gesztenye, citrom, narancs, datolya stb. állandóan frissen kaphatók! Jó minőség!

Szolid árak! Pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér:

Vajda József.

Gyerünk egy pohár Luther-sörre az EURÓPÁBA.